

TILIOQ

UNDERVISNINGSMATERIALE
**ROSAS LILLEBROR
HAR ET HANDICAP**

– TIL YNGSTE- OG MELLEMRINNET

KOLOFON

Udgiver: Tilioq 2021

Tekst og redaktion: Anna Ida Hallgaard Jonsson

Oversætter: Tukummeq Møller-Steffens

Korrektur: Anne Meinert

Grafisk Design: irisager.gl

Stor tak til Louise Pindstrup Andersen for faglig sparring og vejledning

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION

- 4 Om undervisningsmaterialet
- 5 Vidensinput

UNDERVISNINGSMATERIALET

- 6 Trin: Yngste og mellemtrinnet
Emne: Du og jeg er forskellige, men vi ligner også hinanden
Aktivitet: Højtæsning og dialog
- 8 Trin: Yngstetrinnet
Emne: Vi skal behandle hinanden godt (konfliktløsning)
Aktivitet: Højtæsning og tegneøvelse
- 9 Trin: Mellemtrinnet
Emne: Hvad er et handicap
Aktivitet: Højtæsning og holdningsøvelser
- 12 Trin: Mellemtrinnet
Emne: Vi skal behandle hinanden godt (Konfliktløsning)
Aktivitet: Højtæsning og rollespil

Om undervisningsmaterialet

Kort beskrivelse

Undervisningsforløbene knytter sig til læringsmålene for personlig udvikling på yngste- og mellemtrinnet. Det vil give eleverne en viden om, hvad et handicap er, og hvordan man møder personer med handicap. Undervisningsmaterialet tager udgangspunkt i en børnebog, som læreren læser højt samt forskellige aktiviteter, man kan bruge sammen med bogen. Man skal derfor kun bruge én bog for at bruge undervisningsmaterialet. Aktiviteterne vil starte en snak med eleverne om, at der findes mange forskellige mennesker. Den vil også give dem redskaber til at italesætte og snakke om forskelligheder på respektfuld og tolerant vis. Bogen er tænkt som et bidrag til samfundsudviklingen omkring nedbrydelse af tabuer og stigmatisering af borgere med handicap i Grønland.

Formål

Eleverne får mere viden om, hvad et handicap er. Derved får de en bedre forståelse for forskelligheden i samfundet samt at det er vigtigt at respektere og behandle alle mennesker med respekt. Eleverne vil gennem undervisningen øve at tale med personer med handicap og om personer med handicap på en respektfuld og god måde.

Metode

Dette materiale har fokus på læring gennem erfaring, selvinvolvering, samtale og interaktion. Eleverne øver sig på at snakke med personer, der ikke ligner dem selv gennem dialog, rollespil og tegneøvelser. Undervisningsmaterialet vil træne elevernes evne til at forstå hinanden og tage ansvar for, hvordan man behandler andre mennesker. Dette styrker det interpersonelle og udviklingen af tolerance samt evnen til at tale om sine følelser og lytte til andre.

Aktiviteterne består af:

- Holdningsøvelser
- Tegneøvelser
- Rollespil
- Dialog

Om bogen

Rosa er 12 år og bor i en by i Nordgrønland. Rosa bor sammen med sin mor, far og lillebror Ivik på 8 år. Ivik går dårligt på sit ene ben. Han har et handicap. Ivik falder tit over sine egne ben. En dag griner Rosas venner af ham, og Rosa bliver flov.

Børnebogen 'Rosas lillebror har et handicap' lægger op til en snak om handicap og tolerance. Bogens tema er, at alle, uanset handicap af forskelligt omfang, ønsker det helt alment menneskelige; nemlig at være elsket, accepteret og anerkendt for det menneske, man er. Den voksne (læreren i bogen) er ansvarlig for at stoppe mobning, og vedkommendes tilgang er afgørende for at fremme fællesskabsfølelsen og synliggøre menneskets ret til ligeværdig og fair behandling.

Målgruppe

Børn i 2., 3. og 4. klasse. (For nogle klasser kan materialet også bruges i 1. klasse og 5. klasse).

Varighed

1-2 lektioner af 45 min.

Øvelserne i materialet er vejledende. Det kan tage længere tid, hvis man går ind i spørgsmålene og aktiviteterne. Man kan også tilpasse aktiviteterne den tid, man har. Man kan tage dele ud, man ikke synes er relevant eller man kan sammensætte aktiviteterne i materialet, hvis man vil bruge mere tid på bogen.

OBS. Hvis klassen har elever med handicaps, kan de med fordel forberedes på, at undervisningen handler om at sætte et fokus på ligheder og ikke forskelligheder samt at vi alle skal behandle hinanden godt.

Find mere viden:

<https://tilioq.gl/>

<https://www.niik.gl/>

Danske websites:

<https://socialstyrelsen.dk/handicap>

<https://handicap.dk/>

Videns-input

Her kan du læse lidt om, hvad et handicap er samt information om handicap i Grønland. Nederst er der link til steder, du kan finde mere viden om handicap.

Handicapdefinition

”Et handicap er en langvarig fysisk, psykisk sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, der hindrer deltagelse på lige fod med andre.”

Der findes både synlige og usynlige handicap. Her er en liste over nogle af de mest kendte handicap.

Synlige

- Spastisk lammelse (cerebral parese) • Mangler en kropsdel • Downs syndrom (kromosomafvigelse) • Andre handicap med kromosomafvigelse • Muskelsvind • Dværgvækst • Læbe/ganespalte • Medfødt deformitet (for eksempel en arm) • Udviklingshæmning (forsinket udvikling) • Synshandicap

Usynlige

- Autismespektrumsforstyrrelse • ADHD • Tourettes syndrom • Angst/depression • Indlæringsvanskeligheder • Mental retardering • Døv • Forsinket udvikling (for eksempel for tidligt født) • OCD (tvangstanker) • Dysleksi (ordblindhed) • Sproglige vanskeligheder

Kroniske sygdomme, som kan medføre handicap:

- Børnegigt (kronisk betændelse i led) • Epilepsi (krampeanfald) • Sklerose (nervecellerne bliver nedbrudt)

Handicap i Grønland

Der er ikke præcise tal på hvor mange personer med handicap, der bor i Grønland eller hvilke typer handicap befolkningen har. Men det er estimeret, at ca. 15% af verdens befolkning har et handicap, og der er ikke grund til at tro, at det er anderledes her i landet. Det vil sige, at i Sisimiut, som har et befolkningstal på 5500 mennesker, har over 800 af indbyggerne et handicap. I Nuuk svarer det til, at ca. 2700 personer har et handicap, og i en bygd på størrelse med Kangerlussuaq vil der bo ca. 75 personer med handicap.

Konsekvenser ved handicap

Tilioq har afdækket forskellige konsekvenser af at have et handicap. Nogle af disse er desværre negative. At blive **udredt for et psykisk og usynligt handicap** (fx ADHD og Autismespektrumsforstyrrelse) kan tage meget lang tid. Dette betyder, at børn og unge, som venter på at blive udredt, ikke får den rigtige hjælp og støtte, fordi deres forældre, lærer og andre omkring dem ikke ved, hvordan de skal støtte dem. En person, som har ADHD, kan fx have svært at koncentrere sig, fordi hjernen tager alt ind, de ser og hører. Hjernen kører på højtryk hele tiden, og derfor er det svært at fokusere på den opgave eller aktivitet, man er i gang med. I skolen kan børn med ADHD derfor blive set på som uartige, fordi de ikke kan sidde stille og koncentrere sig ligesom de andre børn. Det er altså en konsekvens, at nogle børn bliver skældt ud for noget, de ikke selv kan gøre for, fordi de voksne omkring dem ikke ved, at de har et handicap eller ikke ved, hvordan de skal hjælpe og støtte barnet.

Ordblindhed er også et usynligt handicap. Hvis man er ordblind, har man svært ved at læse, fordi man har svært ved at opdele sammenhængende tale i enkeltlyde – og at få enkeltlyde til at smelte sammen til stavelser. Ordblindhed og intelligens hænger ikke sammen. Personer, der er ordblinde, er derfor ikke mindre intelligente end andre, men de har brug for ekstra hjælp til at lære at læse. Nogle har også brug for hjælpemidler som en computer eller tablet, der læser højt for dem. Tilioq har snakket med flere børn, unge og voksne, som er ordblinde. De fortæller, at de har fået at vide, at de var dumme og dårlige til at gå i skole. Disse oplevelser kan have langsigtede konsekvenser for deres liv og uddannelse.

Forskning viser, at der er mange grønlandske børn, der har **nedsat hørelse** på grund af mellemørebetændelse. Nedsat hørelse kan give et barn problemer med indlæring og koncentrationsbesvær, fordi de ikke kan høre, hvad forældre, pædagoger og lærere siger til dem.

Der er mange flere typer handicap. Du kan læse mere om handicap, og hvad det betyder at have et handicap gennem de links, der er indsat **herunder**.

Trin: Yngste og mellemtrinnet

Aktivitet: Højtlesning og dialog

Emne: Du og jeg er forskellige, men vi ligner også hinanden

Læringsmål

Yngstetrinnet – personlig udvikling

I *Personlig udvikling – familie*: Eleven har viden om, at der er mange forskellige måder at organisere en familie på, og at dette varierer, både mellem forskellige kulturer og inden for den samme kultur.

I samarbejder og kommunikation: Eleven kan forholde sig til andres følelser og handlinger og vise forståelse for, at mennesker oplever situationer forskelligt.

Mellemtrinnet – personlig udvikling

I *Psykisk og fysisk handicap*: Eleven har en generel viden om psykiske og fysiske handicap og om, hvordan de forholder sig til de psykisk eller fysisk handicappede, de møder i lokalsamfundet.

Kort beskrivelse

I denne aktivitet bruges børnebogen som udgangspunkt til at snakke om, hvad et handicap er, hvad det vil sige at have et handicap, hvordan man møder personer med handicap, og at der er familier, hvor et eller flere familiemedlemmer har et handicap. Til denne lektion læses der højt af børnebogen.

Klassetrin

1.- 5. klasse

Tidsforbrug

1 lektion af 45 min.

Ressourcebehov

Bogen 'Rosas lillebror har et handicap' + samtalspørgsmålene, **som ses nedenfor.**

Aktivitet

Bogen læses højt for klassen. De første spørgsmål handler om bogen og bruges til at åbne snakken med børnene. De næste spørgsmål bruges til at tage en snak med klassen om, hvad et handicap er. At der findes synlige og usynlige handicap. At der er familier, hvor mor, far, søster, bror, onkel eller moster har et handicap. Og at man skal behandle personer med handicap, ligesom man selv gerne vil behandles. Spørgsmålene er vejledende. Vælg de spørgsmål, du synes, passer bedst til din klasse. I kan eventuelt sætte jer i en rundkreds med puder på gulvet, mens bogen læses højt. Det kan hjælpe eleverne med at fokusere på højtlesningen.

Spørgsmål til bogen 'Rosas lillebror har et handicap'

- Hvem er Rosas familie?
Hvem i familien har et handicap?
- Hvordan finder vi ud af, at Rosas lillebror, Ivik, har et handicap? Kan man se det?
- Hvad føler Rosa, da Ivik falder?
Hvorfor bliver hun sur? (s. 8)
- Hvad tror I, Ivik føler, da han falder, og de andre griner af ham? Hvad ville I føle i sådan en situation? (s. 8)
- Om mandagen, da Rosa er i skole igen, har de emnedag. Hvad handler emnedagen om? (s. 10-11)
- Hvilken typer handicap snakker læreren og børnene om i bogen? (s. 10-15)

Overordnede spørgsmål om handicap

- Kender du nogen, der har et handicap?
Hvilke handicap?
- Har du mødt eller set én med et handicap – på gaden eller til en kaffemik? Hvad gjorde du, da du så personen? Hvordan er det bedst at opføre sig, når man møder én med handicap?
- Skal man være bange for en person med handicap?
- Hvordan kan man se ud, når man har et handicap?
Kan man for eksempel se alle handicap?
- Hvorfor får nogen mennesker et handicap?
- Hvad har man brug for hjælp til, når man har et handicap? F.eks. regulere sine følelser, krop og hygiejne, ledsagelse, valg, kontakt til andre mennesker, at sætte ord på sine behov og følelser, udleve sine drømme, beskyttelse af integritet og sårbarhed osv.
- Hvordan snakker man med nogen, som ikke kan snakke? Tegn, intuition, små signaler, kropssprog osv.
- Hvordan "ser" én, som er blind?
- Hvordan "hører" én, som er døv?
- Hvilke følelser har man, når man har et handicap?
Hvilke følelser har du?
- Kan man være ven med én, der har et handicap?
Hvad er en god ven?
- Er det i orden at drille og grine af én med et handicap, hvis de ser meget sjove ud?
Kan du lide at blive grinet af?
- Er det flovt eller pinligt at have et handicap?
- Hvilke hjælpemidler kan man have brug for, når man har et handicap?
- Hvad synes man er sjovt og rart, når man har et handicap?
- Hvilket menneske betyder mest:
Et menneske uden handicap eller et menneske med handicap?

Trin: Yngstetrinnet

Aktivitet: Højtlesning og tegneøvelse

Emne: Vi skal behandle hinanden godt (konfliktløsning)

Læringsmål - personlig udvikling

I Personlig udvikling, samarbejde og kommunikation: Eleven kan forholde sig til andres følelser og handlinger og vise forståelse for, at mennesker oplever situationer forskelligt.

Kort beskrivelse

denne aktivitet bruges børnebogen som udgangspunkt til at snakke om, hvordan vi påvirker hinanden gennem vores adfærd. Til denne lektion læses der højt af børnebogen, og eleverne laver en tegneøvelse, hvor de skal tegne en scene fra bogen om, så ingen bliver kede af det.

Klassetrin

2.-3. klasse

Tidsforbrug

1 lektion af 45 min.

Ressourcebehov

Bogen 'Roses lillebror har et handicap', tegnepapir og tegneblyanter (hvis eleverne ikke selv har det i deres penalhus).

Aktivitet

I denne aktivitet bruges børnebogen som udgangspunkt til at snakke om, hvordan vi påvirker hinanden gennem vores adfærd. Til denne lektion læses der højt af børnebogen, og der laves en tegneøvelse. I kan eventuelt sætte jer i en rundkreds med puder på gulvet, mens bogen læses højt. Det kan hjælpe eleverne med at fokusere på højtlesningen.

Oplæsning

Først læses bogen højt for klassen. Hvis man ikke har så meget tid, *kan man nøjes med at læse bogen fra side 1 til side 9*. Side 9 slutter med en scene, hvor Ivik falder, og Rosas klassekammerater, Aviaja og Nuunu, griner af ham.

I bogen bliver Rosa sur og ked af det, fordi hendes klassekammerater griner af hendes lillebror, Ivik, der falder i sneen. Og Ivik bliver også ked af det, fordi han bliver grinet af.

Snak med eleverne om hvad der sker, da Ivik falder. Hvad tror de, Rosa føler og tænker? Hvad tror de, Ivik føler og tænker? Og hvorfor griner Aviaja og Nuunu af Ivik? Har nogen af eleverne oplevet noget, der minder om dette – og hvordan tænkte og følte de, da det skete?

Slut snakken af med at spørge om det er i orden at grine af andre, fordi de falder eller er anderledes?

Tegneøvelse

Del eleverne op to og to. Vis eleverne tegningen på side 8 og 9. Nu skal eleverne forestille sig, at ingen bliver kede af det *efter*, Ivik falder. Hvad skal Rosa, Ivik, Aviaja og Nuunu **tænke, føle og gøre** anderledes end det som de gør i bogen? To og to skal eleverne tegne scenen på en måde, så alle bliver glade, og ingen er kede af det.

Slut af med at lade eleverne vise deres tegninger for klassen og forklare, hvordan de har sørget for, at alle er glade og hjælper hinanden efter, at Ivik falder.

Trin: Mellemlinnet

Aktivitet: Højtlesning og holdningsøvelser

Emne: Hvad er et handicap

Læringsmål – personlig udvikling

I Psykisk og fysisk handicap: Eleven har en generel viden om psykiske og fysiske handicap og om, hvordan de forholder sig til de psykisk eller fysisk handicappede, de møder i lokalsamfundet,

I samarbejde og kommunikation: Eleven bruger problemløsningsmodeller, herunder assertiv adfærd, i forbindelse med konflikter opstået mellem andre og mellem andre og dem selv.

Kort beskrivelse

I denne aktivitet bruges børnebogen som udgangspunkt til at snakke om, hvad et handicap er, hvad det vil sige at have et handicap, og hvordan man møder personer med handicap. Til denne lektion læses der højt af børnebogen, og der laves en holdningsøvelse med eleverne for at få dem til at snakke om deres egne oplevelser.

Klassetrin

4.-5. klasse

Tidsforbrug

1 lektion af 45 min.

Ressourcebehov

Bogen 'Rosas lillebror har et handicap'. Til holdningsøvelsen skal der bruges fem stykker papir: et JA-papir, et NEJ-papir samt tre stykker papir, hvor der står henholdsvis a, b og c.

Aktivitet

I denne aktivitet bruges børnebogen som udgangspunkt til at snakke om, hvad et handicap er, og hvad det vil sige at have et handicap. Fx at der findes synlige og usynlige handicap.

Oplæsning

Først læses bogen højt for klassen. Hvis man ikke har så meget tid, *kan man nøjes med at læse bogen fra side 10 til side 15*. Her er en scene, hvor læreren og eleverne snakker om, hvad et handicap er.

I bogen snakker de i klassen om, at der er forskellige handicap. Snak med eleverne om hvad et handicap er, og hvad det vil sige at have et handicap. Se evt. definitionen af et handicap i vidensinput.

Spørg eleverne: Hvilke slags handicap bliver der snakket om i bogen? Skriv de forskellige handicap op på tavlen. Sæt fokus på at der både er synlige og usynlige handicap.

Holdningsøvelser

Der er to forskellige holdningsøvelser. En med scenarier og en med JA/NEJ spørgsmål. Formålet med holdningsøvelserne er at få en snak om, at det ikke er pinligt eller mærkeligt at have et handicap. Det betyder bare, at man nogle gange har brug for lidt ekstra hjælp. Og vi skal alle hjælpe hinanden, hvis vi kan.

Scenarier:

I første del af holdningsøvelsen læses der scenarier op. Her skal eleverne beslutte, hvad de vil gøre i en bestemt situation, som du læser højt for dem. Hvert scenarie/situation har to-tre handlemuligheder. Eleverne skal vælge, hvad, de synes, den bedste handling er.

Tre forskellige steder i klassen lægges et stykke papir, hvor der står henholdsvis a, b og c.

Bed eleverne rejse sig op. Læs scenariet og de medfølgende handlinger højt. Bed eleverne stille sig ved papir a, b eller c alt efter, hvordan de ville handle, hvis de var med i scenariet, du læser op. Hvis eleven vælger handlemulighed a, skal de stille sig hen til papir a og så videre.

Mens de står op, så spørg eleverne: Hvorfor har I valgt at stå der, hvor I står? Er det, fordi det er lettest? Er det, fordi det er det mest rigtige at gøre? Hvad ville de gerne have, at deres venner havde gjort, hvis det var dem, som var hovedpersonen i scenariet?

Til hvert spørgsmål er der bonusinfo, som kan forklare, hvordan scenariet hænger sammen med handicap.

Scenarie 1: Du er til en kaffemik for din ven Angut. Angut har fået et fødselsdagskort, men han kan ikke læse det selv, fordi han er ordblind. Du kan se, at Angut er ved at blive ked af det, fordi alle kigger på ham. Hvad gør du?

- a) Jeg hjælper Angut med at læse kortet højt.
- b) Jeg griner lidt af Angut, det gør de andre også.
- c) Jeg går op toilettet, fordi det er pinligt, at Angut ikke kan læse sit eget kort.

Bonusinfo: Ordblindhed et handicap, der gør, at en person kan have svært ved at læse. Det er ikke, fordi personen er dum eller har svært ved at koncentrere sig. Hvis man er ordblind, kan man blive bedre til at læse, hvis man får den rigtige hjælp og støtte.

Scenarie 2: Du skal købe ind for din mor. På vej ind i Brugseni eller Pilersuisoq ser du en mand i en kørestol. Han kan ikke komme ind i butikken, fordi der er trapper op til indgangen. Hvad gør du?

- a) Jeg kigger den anden vej og går ind i butikken
- b) Jeg spørger ham, om jeg kan gøre noget for at hjælpe ham

Bonusinfo: Der er mange butikker og huse, der ikke er tilgængelige for personer, som sidder i en kørestol. Det betyder, at personer, som sidder i en kørestol, ikke kan besøge deres venner eller familie, hvis de bor et sted, han eller hun ikke kan komme ind. Og det kan også betyde, at personen ikke altid selv kan købe ind, fordi han eller hun ikke kan komme ind i butikkerne.

Scenarie 3: Du og alle dine venner spiller fodbold. Du kommer til at løbe ind i din ven, Paninnguaq, så hun vælter. Paninnguaq bliver pludselig meget sur og skubber hårdt til dig, så du falder, mens hun kalder dig grimme navne. Hvad gør du:

- a) Rejser mig op og skubber tilbage – der er ingen, som skal skubbe til mig med vilje!
- b) Jeg rejser mig, løber væk og snakker IKKE til Paninnguaq igen. Jeg gider ikke have sådan en ven!
- c) Jeg rejser mig og siger, at det gjorde ondt, da jeg faldt og spiller videre. Når vi er færdige med at spille fodbold, finder jeg Paninnguaq og snakker med hende om, hvorfor hun pludselig blev så sur.

Bonusinfo: Nogle handicap, for eksempel ADHD, er usynlige. ADHD påvirker hjernen, og man kan på grund af handicappet pludselig blive sur eller have svært ved at overskue eller kontrollere situationen.

JA/NEJ spørgsmål:

I anden del af holdningsøvelsen stilles der JA/NEJ spørgsmål. Disse spørgsmål handler mere om eleverne, deres hverdag og oplevelser.

Eleverne står stadig op. Du lægger et stykke papir, hvor der står JA og et stykke papir, hvor der står NEJ ud på gulvet i hver ende af lokalet.

Eleverne skal stille sig i hver deres ende af lokalet alt efter, om de svarer ja eller nej på spørgsmålet, du stiller.

Spørgsmål 1

- Kender du nogen, som har et handicap?

Efter du har stillet spørgsmål 1 så spørg, om der er nogle af eleverne, som vil fortælle, hvem de kender, som har et handicap, og hvilket handicap det er?

Spørgsmål 2

- Er du i familie med nogen, som har et handicap?

Efter du har stillet spørgsmål 2 så spørg, om der er nogle af eleverne, som vil fortælle hvem fra deres familie, som har et handicap, og hvilket handicap det er?

Spørgsmål 3

- Har du mødt en person med handicap og ikke vidst, hvad du skulle sige eller gøre? *Uddyb fx med at det kan være, at eleven har set personen på gaden eller til en kaffemik. Har de været i tvivl om, hvor de skulle kigge hen eller hvordan de skulle snakke til personen?*

Når eleverne har flyttet sig til JA/NEJ papirerne, så bed et par stykker af dem fortælle om oplevelsen. Spørg for eksempel: Hvor var det henne? Hvordan følte det? Hvad var svært? Spørg også om hvordan de selv gerne vil mødes til en kaffemik? Tror de, det er anderledes for personer med handicap?

Slut af med en snak med eleverne om, at vi alle sammen har følelser og gerne vil behandles godt. Ligesom de siger i bogen. Derfor skal de møde personer med handicap, ligesom de gerne selv vil mødes på gaden eller til en kaffemik.

Trin: Mellemlinnet

Aktivitet: Højtlesning og rollespil

Emne: Vi skal behandle hinanden godt (Konfliktløsning)

Læringsmål – personlig udvikling, samarbejde og kommunikation

I *samarbejde og kommunikation* 4) bruge problem-løsningsmodeller, herunder assertiv adfærd, i forbindelse med konflikter opstået mellem andre og mellem andre og dem selv. 5) kan samarbejde i små og store grupper og give plads til både egne og andres holdninger og værdier.

Kort beskrivelse

I denne aktivitet bruges børnebogen som udgangspunkt til at snakke om, hvordan vi påvirker hinanden gennem vores adfærd. Til denne lektion læses der højt af børnebogen, og rollespillet bruges som metode til at arbejde med at løse konflikten mellem Ivik, Rosa, Aviaja og Nuunu.

Klassetrin

4.-5. klasse

Tidsforbrug

2 lektioner af 45 min.

Ressourcebehov

Bogen 'Rosas lillebror har et handicap'

Aktivitet

Oplæsning

Først læses bogen højt for klassen. Hvis man ikke har så meget tid, kan man nøjes med at læse bogen fra side 1 til side 9. Side 9 slutter med en scene, hvor Ivik falder, og Rosas klassekammerater, Aviaja og Nuunu, griner af ham.

I bogen bliver Rosa sur og ked af det, fordi hendes klassekammerater griner af hendes lillebror, Ivik, der falder i sneen. Og Ivik bliver også ked af det, fordi han bliver grinet af.

Rollespil

Sørg for at der er plads i rummet til at alle kan stå eller sidde i en halvcirkel med en tom plads/scene midt i cirklen.

Der vælges fire elever, som hver får en rolle som henholdsvis Ivik, Rosa, Aviaja og Nuunu. Nu skal de fire elever spille scenen fra bogen, hvor Ivik og Rosa kommer gående, og Ivik falder. De skal spille scenen i midten af den halvcirkel, I har lavet. Når de fire elever har spillet scenen for klassen, skal de blive i midten af cirklen. De kan sætte sig på en stol eller på gulvet.

Snak nu med eleverne om hvad der sker, da Ivik falder. Hvad tror de, Rosa føler og tænker? Hvad tror de, Ivik føler og tænker? Og hvorfor griner Aviaja og Nuunu af Ivik? Først stilles klassen spørgsmålene. Og dernæst de elever som har spillet rollen som Ivik, Rosa, Aviaja og Nuunu. Har de noget at tilføje? Hvordan føltes det at være rollen?

Har nogen af eleverne oplevet noget, der minder om dette – og hvordan tænkte og følte de, da det skete?

Spørg om det er i orden at grine af andre, fordi de falder eller er anderledes?

Nu skal konflikten løses gennem rollespil. Sig til eleverne at de skal forestille sig, at ingen bliver kede af det, efter Ivik falder. Hvad skal Rosa, Ivik, Aviaja og Nuunu **tænke, føle og gøre** anderledes end det, som de gør i bogen? Hvordan kan scenen se ud, så alle bliver glade, og ingen er kede af det.

Spørg om der er nogen, som har en idé til, hvordan Rosa, Ivik, Aviaja eller Nuunu kunne handle anderledes. Hvis der er en elev, som har en idé, kan han eller hun byttes ud med en af de fire elever, som stadig sidder i midten af cirklen. Eleven vælger selv, hvilken rolle hun eller han vil spille for at ændre på scenen. Så spiller de scenen om igen, og den nye handling inkorporeres. Spørg eleverne, der spiller Rosa, Ivik, Aviaja og Nuunu, hvordan de nu føler og evt. tænker?

Hvis der er andre gode ideer, så gentages det ovenstående. Tag en idé ad gangen, indtil der ikke er flere ideer tilbage. Når der ikke er flere ideer, så stop øvelsen.

Slut timen af med at snakke om, at vi skal behandle hinanden, som vi gerne vil behandles. Også selv om man går sjovt eller er lidt anderledes end andre.

